

RÉGION ACADÉMIQUE
OCCITANIE

MINISTÈRE
DE L'ÉDUCATION NATIONALE
ET DE LA JEUNESSE

MINISTÈRE
DE L'ENSEIGNEMENT SUPÉRIEUR,
DE LA RECHERCHE
ET DE L'INNOVATION

CONCOURS EXTERNE SPECIAL DE RECRUTEMENT DE PROFESSEURS DES ECOLES

Session 2019

Lundi 8 avril 2019 – de 8h00 à 11h00
Epreuve écrite en langue régionale

OCCITAN	Durée : 3 heures
---------	------------------

**Commentaire guidé en langue régionale d'un texte en langue régionale
et traduction en français d'un passage de ce texte**

Le candidat composera dans la variété de langue de son choix.

Rappel de la notation : L'épreuve est notée sur **40 points**.

**L'usage de tout ouvrage de référence, de tout document et de dictionnaire est interdit.
L'usage de la calculatrice est interdit.**

N.B : Hormis l'en-tête détachable, la copie que vous rendrez ne devra, conformément au principe d'anonymat, comporter aucun signe distinctif, tel que nom, signature, origine etc. Tout manquement à cette règle entraînera l'élimination du candidat.

Si vous estimez que le sujet, les questions ou les annexes comportent une erreur, merci de signalez lisiblement votre remarque dans votre copie et de poursuivre l'épreuve en conséquence. De même, si cela vous conduit à formuler une ou plusieurs hypothèses, il vous est demandé de la (ou les) mentionner explicitement.

Avant lo viatge

Com milierats d'ausèths o de peishs, qu'avem decidit de passar ua partida de l'estiu de cap a las contradas septentrionaus. Mès on anar ? Norvègia ? Islàndia ? Groenlàndia ?

5 La realitat o la miaça⁽¹⁾ d'estius vaduts tròp cauds, la rescauhada climatica deu noste planeta, que nos a miats a pensar ad aquera destinacion. Que vaden crebaders aqueths estius de caumàs obligatòris : *sea, sex and sun...* D'autres còps, que nos arregaudívam deu tornar de la lutz com de la calor dab la beròia sason.

10 Las causas qu'an cambiat. Qu'èi tostemp en cap l'ivèrn de 1989-1990 de per noste⁽²⁾ : arrius assecats, nada torrada, sorelhèras estranhas e, suus costalats, quauque casso mei que doriu, dab huelas qui verdejavan.... au mes de heurèr ! Quauquarren que s'i passava alavetz.

Que nos agrada la doçor, la calor... mès dab lo sovier⁽³⁾ animau deus hreds qu'avem patit en ivèrn. Qui auré pensat que lo hred nos podosse mancar ?

15 Qu'estó⁽⁴⁾ l'Islàndia qui nos pareishó⁽⁴⁾ çò de mei exotic. Lo son nom que sona enqüèra com lo d'un món luenhèc, mau coneishut e, per çò que lo monde hèn còrrer, un lòc estonable, susprenent, diferent, encantant... e fresquet en estiu. [...]

20 Mauaisit uei de poder descobrir un lòc shens d'aver dejà en cap un sarròt d'imatges ! La nosta epòca qu'èi harta d'estereotipes en duas dimensions e, plan segur, n'escapàvam pas ad aquera realitat. La pollucion peus imatges qu'envadeish los nostes praubes cervèths. Mès rai ! La quèsta màger que serà la descobèrta d'ua tèrra navèra, d'un pòble, dab los nostes sens, lo noste còs, lo noste cap, lo noste entenement.

25 Qu'èm assabentats ! Tot que i ei diferent pr'amor de situacions geograficas e geologicas hòra nòrma. Pensatz ! Ua isla de 500 km sus 350, penuda au hiu deu cerc polar arctic, desseparada de Groenlàndia per 300 km d'aiga hreda mesclada au corrent caud deu Gulfstream. Ua tèrra de glaç e de huec, acavalada sus ua fractura de la crosta terrèstra. Isla gessida de la henèrcla⁽⁵⁾ devuda aus desplaçaments
30 opausats de la placa americana e de la placa eurasiatica...

Lo mei gran glacèr d'Euròpa que i costèja la mar, com hèn los glacèrs de la region deu Cap Hòrn. Mei d'un centenat de volcans, honts d'aigas borientas, desèrts... Qué de mei com promessa d'exotisme ? Qu'èram donc avertits e totun, un
35 Escocés, qui avèva hèit lo viatge, que nos digó que serem mei susprés que çò qu'esperàvam !

En horucar drin⁽⁶⁾ (ne mancan pas las presentacions de l'Islàndia !), que descobrim l'aventura umana ligada ad aqueth endret estremat, esquèr e ostile. L'an
40 1492 n'estó pas la descobèrta d'un navèth món peus Europèus. Aqueth món, batiat uei America, qu'èra estat visitat peus Vikings, sègles en darrèr. Desempuish Escandinàvia, aqueth pòble de marins qu'explorè las islas deu Septentrion : Shetlands, Feroe, Islàndia, Groenlàndia, avant d'arribar a la còsta deu continent dit american. De hèit, de cap a l'an mila, Leifur l'Astruc, hilh d'Eric lo Roge, qu'explorè
45 las còstas deu Labrador...

Per çò qu'èi de la quita Islàndia, l'installacion e la preséncia permanenta deus òmis qu'èi hèra recenta au par de las ocupacions umanas de l'Euròpa continentau.

50 Atau, se au sègle VII^{au} o VIII^{au} monges irlandés avèvan preparat lo terrenh, la
vertadèra colonizacion que comencè aus sègles IX^{au} e X^{au}, dab los Vikings.

55 Adara, com ac hasó lo Montesquiu qui's demandava « coma podèvan estar
Persans ? », que nos podem legitimament demandar coma pòden estar islandés !
Coma e perquè 300 000 personas fòrman uei un pòble independent peu territòri quasi
desertic d'ua isla a la periferia de las zònas pobladas deu món ?

La descobèrta que s'aprèssa !

d'après Joan Luc Landi, *Arrais d'Islàndia*
in *Manipòlis*, edicions Reclams, 2015

- (1) miaça : menaça
- (2) de per noste : d'en çò nòstre
- (3) sovier : sovenir
- (4) estó / pareishó : foguèt / pareguèt
- (5) henèrcla : fendascla
- (6) horucar drin : furgar un pauc

TRADUCCION

Tradusètz en francés de la linha n°8 « *Las causas qu'an cambiat...* » a la linha n°23
«... *lo noste entenement.* »

COMENTARI

Bastiretz un comentari del tèxte en vos apiejar sus aquestas questions :

1. Quin viatge vòl far lo narrator e qué lo buta a causir aquela destinacion ?
2. Lo país causit vos sembla aculhent o ostile ? Justificatz amb d'elements del tèxte.
3. « *Mauaisit uei de poder descobrir un lòc shens d'aver dejà en cap un sarròt d'imatges !* » Comentatz aquesta citacion.
4. E vos, quines tipas de viatges vos agradan e perquè ?